

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ РЕНТАБЕЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Вінницький національний технічний університет

***Анотація.** В даній роботі було розглянуто основні аспекти управління рентабельністю підприємства, обґрунтовано важливість показника рентабельності в фінансово-господарську діяльність підприємства та визначено особливості управління рентабельністю підприємства під час воєнного стану.*

***Ключові слова:** рентабельність, підприємство, управління, фінансовий стан, особливості, воєнний період.*

***Abstract.** In this work, the main aspects of the management of the profitability of the enterprise were considered, the importance of the profitability indicator in the financial and economic activity of the enterprise was substantiated, and the peculiarities of the management of the profitability of the enterprise during the martial law were determined.*

***Key words:** profitability, enterprise, management, financial condition, features, wartime.*

Вступ

В сучасних умовах підприємствам надзвичайно важливо прагнути до підвищення ефективності свого виробництва та розробляти більш досконалі механізми управління [1]. Розвиток конкурентних відносин між підприємствами потребує впровадження керованих організаційно-економічних механізмів, які забезпечують стабільне та прибуткове функціонування важливих структур та підрозділів підприємства. Одним із важливих показників при плануванні виробництва та визначенні фінансового стану є рентабельність [2].

Результати дослідження

У сучасному ринковому середовищі, де конкуренція значно зростає, необхідно дбати про фінансовий стан підприємства, правильно організувати виробничу діяльність та слідкувати за економічними показниками. Фінансовий стан підприємства потрібно систематично та всебічно оцінювати за допомогою різних методів, прийомів та аналізів. Неefективне використання фінансових ресурсів може призвести до зниження платоспроможності підприємства та зменшення прибутковості, що стає проблемою для бізнесу [1,2].

Показник рентабельності надає уявлення про фінансово-господарську діяльність підприємства, відображаючи відношення прибутку до факторів, що мають найбільший вплив на його отримання. Він показує, наскільки продуктивно компанія використовує різні ресурси, такі як матеріальні, фінансові та людські. При позитивній рентабельності підприємство не лише покриває свої витрати на виробництво, але й отримує прибуток. Низький рівень рентабельності може стати приводом для впровадження заходів щодо покращення робочих процесів та оптимізації витрат.

Удосконалення системи управління рентабельністю є ключовою умовою для ефективного функціонування підприємства [3]. Аналіз та оцінка прибутку дозволяють виявляти тенденції розвитку компанії та вказувати шляхи покращення господарської діяльності. Для досягнення цих цілей необхідно систематично аналізувати показники та фактори, що впливають на рентабельність, та визначати їх вплив на загальний результат. Серед таких чинників можна виокремити витрати виробництва, стан основних фондів, впровадження нових технологій та інші.

Механізм управління рентабельністю охоплює кілька етапів. По-перше, це збір та обробка інформації про діяльність підприємства та визначення чинників, що впливають на його рентабельність. По-друге, необхідно визначити шляхи підвищення рентабельності через аналіз основних показників, таких як зниження собівартості продукції, скорочення витрат, поліпшення якості продукції тощо. По-

третє, впровадження стратегій для підвищення ефективності управління рентабельністю є важливою складовою процесу. І, нарешті, постійний моніторинг результатів та оцінка фінансової стійкості підприємства допомагають визначити досягнуті результати та виправляти можливі недоліки.

У воєнний час управління рентабельністю підприємства набуває особливого значення. За таких умов, де існують обмежені ресурси та підвищена нестабільність, ефективне використання кожного ресурсу стає критично важливим для забезпечення успішного функціонування підприємства. У таких умовах важливо виявляти економічні можливості та шляхи оптимізації витрат, а також шукати нові джерела доходів та можливості для розвитку. Крім того, у воєнний час можливі різкі зміни на ринку та зниження платоспроможності покупців, що вимагає швидких реакцій та адаптації стратегій управління рентабельністю.

Висновки

Отже, управління рентабельністю підприємства вимагає систематичного аналізу, оцінки та стратегічного планування з метою оптимізації використання ресурсів та забезпечення стійкого функціонування компанії. У воєнний час цей процес стає ще більш важливим та складним, вимагаючи від управлінців надзвичайної уваги, гнучкості та швидкої реакції на зміни в економічному середовищі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Тешева Л. В., Титаренко В. В. Основні засади формування механізму управління рентабельністю підприємства. Причорноморські економічні студії. 2018. Вип. 27(2). С. 31-35.
2. Нікіфорова Л.О., Грінчук М.К. Дослідження сутності понять ефективності менеджменту та ефективності управління. Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Молодь в науці: дослідження, проблеми, перспективи (МН-2022)». Вінниця: ВНТУ. 2022. URL: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/mn/mn2022/paper/view/16191>
3. Гаватюк Л. С., Пілат А. К. Удосконалення системи управління рентабельністю як умова ефективного функціонування підприємств. Вісник Хмельницького національного університету 2020, № 2. С. 47-50.

Нікіфорова Лілія Олександрівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства та виробничого менеджменту, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: nikiforova@vntu.edu.ua

Василевич Дар'я Миколаївна – студентка групи МВКД-20б, факультету менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: nettinkle@gmail.com

Nikiforova Liliia – Ph.D. of Economy, Associate Professor of the Department of Enterprise Economics and Production Management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia. e-mail: nikiforova@vntu.edu.ua

Vasylevych Daria – student of the MPCA-20b group, Faculty of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: nettinkle@gmail.com